

En parasit som berör oss alla

Huvudlusen

Nu nalkas skolstarten och därmed ökar risken för huvudlusepidemier. Att finkamma barnen före skolstarten, vara observant för symptom och tidigt behandla drabbade är bästa sättet att förhindra spridning. För de som drabbas finns det idag bra behandlingar. I denna information ger vi några korta råd som alla bör känna till.

Smittvägar

Huvudlöss smittar via huvud-huvud-kontakt. Lusen kan inte flyga eller hoppa och en lus utanför hårbotten lever högst 1 dygn. Smitta via kammar, borstar och mössor kan inte uteslutas.

Symptom

- Klåda, först efter någon/några veckors latens.
- Rivmärken och sår i hårbotten.
- Svart puder på huvudkudden eller skjortkragen - består av lusexkrementer eller lusskinn

Diagnos

Identifiera levande löss eller ägg nära hårbotten med hjälp av finkamm och förstoringsglas. Tips! Kamma gärna över ett vitt papper eller en spegel för att lättare se lössen. Luskamm och förstoringsglas bör finnas i alla hem. Gå igenom barnens hår innan skolstart vår och höst.

Kom ihåg att kontaktspåra – dvs undersök även barn och vuxna i omgivningen. Glöm inte t ex mor- och farföräldrar, som funnits i närheten i sommar.

Behandling

- Bara den som har löss skall behandlas, inte alla andra i familjen. Det är viktigt att smittspåra och kom ihåg att även vuxna kan ha löss.
- Använd "lusmedel" enligt gällande behandlingsdirektiv.
- Behandlingen skall upprepas efter sju dagar.
- Kontrollera behandlingseffekten genom finkamning av håret upp till 14 dagar efter behandling.

Sanering av sängkläder, kramdjur m m är som regel onödigt. Lössen lever i hårbotten. Använda kammar, borstar och mössor rengöres. Det du vill sanera kan också läggas i frysen.

Till alla föräldrar

Bästa råd!

Finkamma barnen och behandla eventuella löss före skolstart.

Preparat att använda

Om ett barn i familjen drabbas skall inte hela familjen behandlas med lusmedel. Detta är viktigt för att minimera risken för resistensutveckling mot "lusmedel". Följ noga instruktionerna för respektive preparat och använd ett preparat i taget och följ upp resultatet. Preparaten är receptfria och finns på Apoteket.

Behandlingsrekommendation idag

Förstahandsval:	Prioderm (schampo, linement)
Barn under 2 år:	Nix (balsam)
Andrahandsval:	Tenutex N (linement)
Tredjehandsval:	Nix (balsam)

Nyligen har sortimentet av lusmedel utökats med ett silikonbaserat preparat, Hedrinlösning. Verkningsmekanismen gör att risken för resistensutveckling minimeras. Erfarenheten av preparatet i Sverige är ännu begränsad. Om preparatet visar sig ha god effekt kan behandlingsrekommendationen komma att ändras inom kort.

FAKTA

Huvudlusen har varit och är människans ständige följeslagare. Den är artspecifik, dvs lever enbart på människa och den överförs så vitt man vet inte bakterie- eller virussjukdomar. Lössen är grå, bruna eller svarta, vinglösa, 2-3 mm stora insekter. De lever nere i hårbotten och klamrar sig fast vid hårstråna där de suger blod ca 6 gånger per dag för sin överlevnad. Äggen cementeras fast vid hårstrået nära hårbotten. Varaktigheten av lusinfestationen kan beräknas genom att mäta avståndet mellan hårbotten och ägg – hårstrå växer 1 cm per månad.